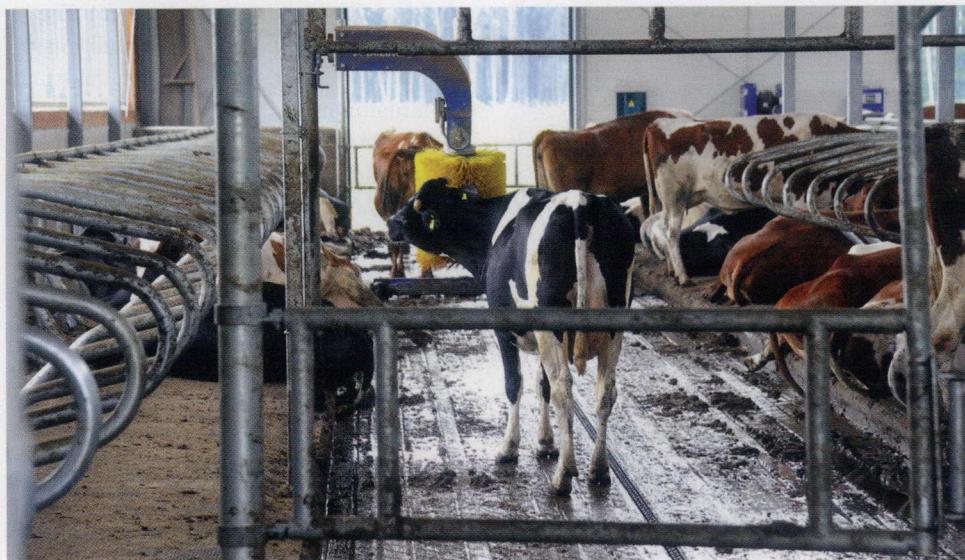

Govis rindā uz slaukšanas robotu, kas gotīgas slauc vidēji 2,5 reizes dienā.

Ari gotīu suka ir viens no mūsdienu prasībām atbilstošas novietnes atribūtiem.

Nesamaksātie rēķini krājas uz rudeni, bet kas notiks rudeni? Jābeidz dzīvot eiforijā, ka Igaunijas jaunā piena pārstrādes rūpniča atrisinās Latvijas problēmu. Iespējams, tā dos kaut kādu cenas stabilitāti, tomēr visu Latvijas saražoto pienu uz Igauniju nevedīs. Igauniem pašiem sava piena pietiek. Naiva ir arī cerība, ka par pienu saņemsim daudz augstāku samaksu. Visticamāk, cenas kāpums būs daži centi. Vēl viens ieguvums būs stabilāks piena tirgus.

Kādai vajadzētu būt piena iepirkuma cenai, lai saimniecība varētu darboties bez lieka uztraukuma?

Tai būtu jābūt vairāk nekā 40 centiem par litru, tad varētu norēķināties par piegādātajiem produktiem un vēl paliktu peļņa izaugsmei.

Pastāstiet par lēmumu būvēt jauno novietni ar slaukšanas robotiem un par

ieguvumiem pēc ganāmpulka pārcelšanas uz jauno kūti.

Es savā saimniecībā pēc tās pirkuma sāku darboties 2020. gadā, tomēr iecere par slaukšanas robotiem bija daudz agrāk. 2021. gada sākumā par šādu iespēju sākām interesēties nopietnāk. Un radās iespēja ieceri īstenot! Pieteicām savu projektu 2022. gada pavasarī izsludinātajā modernizācijas kārtā. Saimnieki arī patlaban turpina būvēt fermas, krīze kaut kad beigsies. Ir jābūt optimistiemi, diemžēl rokas ik dienu nolaižas aizvien vairāk.

Jaunajai novietnei tapt palīdzēja konsultants SIA "Leveria", būvnieks SIA "Mapri būve" un iekārtu piegādātājs "DeLaval", kura izvēli lielā mērā noteica agrākās sadarbības pieredze un servisa tuvums. Jaunā novietne deva daudz labuma. Patlaban darboties ir daudz vieglāk nekā agrāk. Datorā par katru gotīnu

redzam daudz parametru, tostarp meklēšanos. Kondīcijas kamera ļauj fiksēt, kā govs jūtas, vai ir kādas problēmas. Redzu izslaukuma kāpumus un kritumus. Manā gadījumā robots visvairāk bija vajadzīgs, lai risinātu darbaspēka problēmu. Agrāk bija četras slaučējas, tagad – divas.

Diemžēl *repro* sistēmu tūlit izslēgsim, jo tās darbībai ir jāpērk reāgenti. Govs reprodukcijas stāvokļa noteikšana maksā lielu naudu. Varam arī ar acīm vērtēt, kad govs meklējas. Tā darbojāmies agrāk, tāpēc lēmām šo sistēmu atslēgt līdz brīdim, kad situācija nozarē uzlabosies.

Mēs vidējo izslaukumu jaunajā novietnē atguvām pēc pirmajām trim darbības nedēļām. Tas ir ļoti labs rādītājs. Nu pēc sešu mēnešu darbošanās esam cēluši izslaukumu no 24–25 litriem līdz vidēji 28–30 litriem dienā. Izslaukuma kāpums ir uz govu komforta rēķina. Patlaban gotīnām ir gulvietas ar matračiem, tās brīvi pārvietojas, un tām ir brīvi pieejama svaiga barība. Tās sastāvs ir tāds pats, kādu dzīvnieki saņema vecajā fermā. Piesietajā turēšanā gotīnas varēja vien stāvēt un gulēt. Patlaban tās var slaukties, kad vēlas. Vecajā novietnē slaukšana bija divas reizes dienā, jaunajā kūtī vidēji 2,5 reizes dienā.

Pagaidām esam īstenojuši vien modernizācijas projekta pirmo kārtu. Mums bija paredzēta ferma ar trim slaukšanas robotiem un barošanas robotu. Pieļaujamās attiecīnāmās izmaksas šajā kārtā samazināja līdz vienam miljonam eiro, tāpēc sadalījām būvniecību vairākās kārtās. Vēl ir iecerētas divas kārtas. Otrajā kārtā liksim vēl vienu slaukšanas robotu, bet trešajā kārtā izveidosim barības gatavošanas telpu, virtuvi un uzstādīsim barošanas robotu. Tās ir mūsu nākotnes ieceres, kas ar pašreizējo piena cenu nav īstenojamas. Patlaban jaunajā novietnē ir ieguldīti 1,2 miljoni eiro, ES atbalsts ir puse – 600 000 eiro. Ja visu projektu varētu īsteno vienā piegājenā, naudas ieguldījums būtu 2,2–2,3 miljoni eiro. Ja īstenosim iecerēto paplašināšanos un modernizāciju, izmaksas būs daudz lielākas, nekā visu būvējot uzreiz. Cenas inflācijas laikā pieaug.

Dzīvnieku veselību pēc pārcelšanās uz jauno novietni pagaidām vērtēt ir pārāgi. Redzam, ka veterīnārā palīdzība ir vajadzīga mazāk nekā agrāk. Tas ir saprotams, jo govis saņem to, ko tām vajag, un tik, cik tām vajag. Veterīnārārsta apmeklējumi fermā būs vajadzīgi vienmēr. Patlaban ganāmpulkā ir mazāk mastītu, jo robots katru ceturksni izslauc līdz galam.